Ympäristövaliokunnan kuuleminen 25.10.2022

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta

HE 141/2022 vp

Petrus Kautto, johtaja
Suomen ympäristökeskus (SYKE)

Kuva: Pirjo Ferin

SYKE

1. Roskaantumisen vähentäminen

- Suomessa vähän määrällistä tietoa kaikesta ympäristöön päätyvästä muovijätteestä
  - Rantaroskatutkimuksista kerätty tieto: kalastusperäistä jätettä on rantaroskista 6,3 % kappalemääristä (Setälä & Suikkanen 2020)

- Esitykset suunnitelmista ja keinoista ovat perusteltuja, erilliskeräys yksi keino vähentää roskaantumista

SYKE

2. Kiertotalouden edistäminen - tuottajavastuu

- Tuottajavastuun tavoitteena kytkeä tuotteiden suunnittelijat ja valmistajat osaksi tuotteen koko arvoketjun vaiheita jätehuoltoon asti

- **Tuottajavastuujärjestelmillä on saavutettu merkittäviä tuloksia jätehuollon järjestämisessä**
  - Viime vuosina järjestelmiin on tuotu elementtejä, joiden odotetaan vaikuttavan myös arvoketjun alkupään toimiin, eli tuotesuunnitteluun ja valmistukseen

SYKE

2. Kiertotalouden edistäminen - tuottajavastuu

- Julkisuudessa tuottajavastuun laajentamisen arvioitu uhkaavan ammatti- ja virkistyskalastamista sekä kotimaisen kalan syöntiä kalastusvälineiden hinnan nousun kautta
- Hallituksen esityksessä on pyritty arvioimaan tuottajille aiheutuvia kustannuksia, mutta tätä hankaloittaa käytettävissä olevien tietojen puutteellisuus
- Eri tuottajavastuujärjestelmien **kustannusvaikutuksista on valitettavan huonosti tietoa saatavilla**
  - **Kokonaisuudessaan kustannusten arvioitu olevan vähäisiä**
  - Samalla tuottajavastuun vaikutukset tuotteiden jätehuollon tasoon ja kierrätykseen ovat ilmeiset

SYKE

3. Kiertotalouden edistäminen – erilliskeräys

- Esityksen mukainen kerättyjen määrien laskennan kehittäminen on tärkeää sekä **seurannan** että tietopohjan karttumisen takia.
  - Tarpeen **arvioida** asetettujen erilliskeräystavoitteiden kiristämistarvetta sekä pohtia mahdollista kierrätystavoitteen asettamisesta.
- Erilliskeräysjärjestelmien luomisessa on hyvä ottaa huomioon myös itse keräyksestä aiheutuvat ympäristövaikutukset.
- Tärkeää on myös uusien järjestelmien nivominen osaksi olemassa olevaa keräysjärjestelmäinfrastruktuuria ja tiivis yhteistyö keskeisten toimijoiden välillä myös avoimen tiedon välittämisen muodossa.

SYKE

Kiitos